

Creación

Poesía

Anxo ANGUEIRA

E fano eles.
E fano muxo a balar en con de Noro.
E fano eles.
E fano singrando e por trapo e meco.
E fano eles.
E fano elas.
E fano os Picafollas de Cesures con Staffan Mörling.
E fano as dornas de relinga, polbeiras e bucetas.
E fano Nito e Emilio Neira e Josef
e as mans. Elas.
E fano eles.
E ninguén os acode.
E fano a Dolores e o Xurelo e mais Taguche de Salvanxe.
Sós.

Fano eles,
os que non teñen mar nin novela,
os que desafían os conceptos de pobo e soño institucionais,
os que desafían o suicidio Estado Español,
os pútridos salóns da Monarquía,
os que desafían o feixismo.
Fano eles.
E fano eles
nas areas de Espasante e Corrubedo
noite roxa en pé
nós
República Galega.

O mantel da miña casa

Daniel M.ª SÁEZ RIVERA

Aquellos ojos míos de mil novecientos diez
no vieron enterrar a los muertos,
ni la feria de ceniza del que llora por la madrugada,
ni el corazón que tiembla arrinconado como un caballito de mar

Federico García Lorca

O mantel da miña casa coñece
as longas noites do inverno
nas montañas para min xa míticas
dun pasado familiar y afastado,
anterior a min,
o rumor das castañas e das ascuas
no lume,
a humidade que entra polo patín
cos homes que baixan do cabalo
ou a máis modesta mula-,
abatidos
por la chuvia e a neve ou pola fame.

O mantel da miña casa recoñece
a man dura do meu avó,
que o levou empuñado
coa esperanza daquel pobo sinxelo,
aínda non asediado polas viñas,
máis variado daquela
o agrícola exército,
antes da ambición...

O mantel da miña casa lembra
coma antes, como daquela e coma agora
—hoxe tan só os domingos,
cando hai visita —
o fragor dos platos, dos cubiertos e as comidas,
a arrastrada conversa dos naipes,
o orballo monótono das charlas,
das confesiós e dos chismes,
das palabras que caen nel
e que o amarelecen co tempo,
coma ós dedos os cigarros
dalgún fumador xa perecido.

O mantel da miña casa garda aínda
 a pegada e o reconto
 dalgunha guerra novelesca
 e decimonónica,
 ou dalguna outra que tamén
 fora agre e fraticida,
 pero máis recente,
 o fedor da pólvora quizáis
 impregne aínda un pouco os tecidos.

No mantel da miña casa,
 coma nun altar,
 quedou aturtullado
 o círculo do vaso de viño
 que bebeu o antergo,
 o pai da miña nai, o avó,
 coma os furados dos alfinetes
 que nel prendía
 a avoa paciente,
 mentres a vida bordaba.
 Se vivisen os cans mortos da casa
 ladrarían coa alegría ao sentir
 o olor que dexairon os seus donos
 co arume diario na tea...

O mantel da miña casa cambiou
 varias veces de casa, de cidade e da vida,
 e apenas o usamos
 tanto coma antes,
 pobre, que está tan canso,
 so as veces o sacamos
 algún domingo,
 cando hai visita;
 a maior parte do tempo
 atesourámolo cego
 nun baúl, igualmente herdado,
 cómodo nunha superior
 eternidade de obxecto.

Soamente lle falta poder falar.
 Cando nos todos morramos
 ninguén poderá chegar a entender
 os seus perdidos segredos.

(Traducción de Miguel Louzao e Argimiro Touceda)

Love-fiction

PRIMEIRA PARTE

Un muro

Por primeira vez na miña vida
doame conta
de que me encontro
diante dun longo muro pechado.

Achégome, sopro,
pregúntome que haberá detrás,
inaaccesible,
pouso a miña man
na película de ladrillo:
está quente,
o fume zumega
coma unha chimenea volcánica,
unha luz fosforece
no seu interior só reflectido
no ceo nocturno.

O muro bufa,
retorcese, péchase, cónguese,
axita a cola
coma un animal esquivo
ou unha balea varada,
dunha pirueta
pose de asas.

Qué estraños
son os muros
últimamente.

.....

SEGUNDA PARTE

Comprensión

Trágasme
co pseudópodo do teu corpo,
englóbasme,
abárcasme,
estirome no teu interior
ata case facer estoupar
a parede transparente da túa pel.

Neutralízasme
coma peor parásito de min mesmo,
aniquílasme,
corróesme,
purifícasme
nun branco líquido amniótico.

Dende fóra
véseme
bulir no teu interior,
converterte
en algo distinto
de ti mesma,
converterme
en algo distinto
de min mesmo,
(re)nacer.

(Traducción de Argimiro Touceda)

Klokken var kaput

Lara Do AR

Klokken var
kaput
                  lañouse coma un pasado
esfarelado
pola incomunicación.

En revnet klokke que
toca pola desaparición do
dereito ó amor
                  agora só é   un símbolo,

un recordo do que é
e xa non foi,
  un ronsel de seica
que se nega a esmorecer,
                  unha estatua, un monumento

do necesario panta rei.

Hei gardar o amor
en globiños
para que (o) poidas voar.

e cando os queiras estoupar,
só has ter que lles dar beixos de mexillón:

ñam! (plas!)   ...ñam! (plas!)   ...ñam! (plas!)

...plas! como se fosen auga

salgada

ou

doce

Estira as ancas

Despois de os bicar un a un,

¿quen ha ser quen de se mergullar no cuarto asolagado?

Abre as túas ventas de anfibio, fai como se fose o máis normal

vivir nesta lagoa crendo que é mar

e pensármonos peixes

a respirar

Poemas

Maite DONO

1

noite de fronte a unha avenida
de acacias
escribo firmemente pero cun sono atroz

trapecista bébeda
a piques de traspasarse
con tódolos obxectos cortantes que
puidera atopar

--2--

falaria
por suposto
de non ser por estes ataques
de compaixón
que derruban toda a estrutura

--3--

soñar coas rúas fedentas dos filmes
sinistros
con moirantes mortos
pés colgando das papeleiras
con lagartos zugadoro mar con palliñas
de plástico
lucos azuis
túneles pentagonais tapiados con plastilina
néboa traidora
flashes dun rostro desdentado e virollo

--4--

na noite
dentro do espanto dos soños dos homes
latrican tódolos cans
lémbrenme unha canción
do último de la fila
ladran cans vivos e cans mortos
máis estes últimos
bobil!!!

5

ven gallopano polo soño
que me dispoño a soñar
        achégase á miña saia
e mete o seu fuciño preto e húmido
entre as miñas pernas abertas
        pensa que son xohana de arco

-6-

tres homes orientais espidos
e encalados
os sexos rasurados para a beleza
e o abafamento da danza
apresados nas mesmas maos que os masturban

son as fermosas fantasmas que xacen vivas nas
foxas comúns

-7-

vós
fixéstesme comprender que a tensión
é a alma do espectáculo
vin o voso corpo abrasado por miles de músculos
en tensión

deitada dende hai tempo aínda non podo repousar
preciso ve-lo quebramento dos vosos músculos
acougándoos
        silenciándoos

precisarrei dunha metraladora coa que poder mata-los
músculos dos homes
        ou louquearei

-8-

morreu o lume
mutilo un diccionario e boto as extremidades
á cinsa
  e marchou

-9-

a vida
a montaña rusa que soño

son a trapecionista dos miolos ciscados

y serás tú una hoja o algún tordo pálido (...)

Leopoldo M.º Panero

A Alonso Martínez

querida sombra a batela -lo ferro da poesía
e a saudade
dime qué ves nese ceo do serán
onde eu nada

vexo

paxaros e flores raras das que eu nunca
oín falar

bach no transe das xacarandas?

tódalas praias do caribe

tódalas orcas a un pulso coas estúpidas intelixencias

nenso mudo

empedrado de beixos e melancolia

encravado na sombra

desaparecendo co sol no mar

como kim sa-kat nas montañas de diamante

nun único ruído de onda cristalizada

ou lágrima de batavia

por qué non me describes unha vez máis

as primaveras de cuernavaca?

Variación sobre un soneto de Shakespeare

Manuel FORCADELA

When forty winters shall besiege thy brow

William Shakespeare

O día en que tres ducías de exércitos asedien
Os muros da túa fronte
E fondos sulcos caven nas leiras da túa pel
Se acaso alguén pregunta qué foi desa beleza,
Por ónde, espaxado, ficou aquel tesouro.
Qué terras desoladas serviron de acollida
Á excelsa pulcritude das galas e os aplausos,
Dicir que están no fondo dos ollos afundidos
Nalgunha das enrugadas que marcan o teu rostro
Será vergoña amarga e va confortación
Pois canto máis afago sería da beleza
Castada que os teus fillos puidesen respostar:
«Eu son o que conserva dos lumes que xa arderon
A eterna chama viva, aquel que ha de pagar
As contas e saldar todas as débedas».

ÉPICA DE PICHE

Daquela foi chegado o tempo da marea
E o mar dispuxo borras noxentas de petróleo,
Molesto hidrocarburo pairando sobre as ondas
E xofre que extraeran do centro dos infernos.

Un barco que afundiran, ineptos, baixo as augas,
Políticos sen rumbo, deitaba un manancial
De sarrío, de charrizo.
E as augas devalaban baixo un pouso de feces.

Cumpríronse daquela as vellas profecías,
Agoiros que xurdiran dun soño de naufraxios
E foi chegado entón, do fondo da marea,
O exército de Artur, a frota derrubada
Do rei Dom Sebastião,
E o pobo soubo estar atento a ese celeste
Sinal e concentrado na loita que esixía
A épica da terra. E así tivo lugar

A supeta revolta, un río de motíns
E torres que brincaron, incertas na firmeza
Do chan que as sustentaba.

E así foron chegados sinais de que mudaban
Os tempos e empezaba, celeste, a rebelión.

Daquela alguén dispuxo un ramo de loureiro:
« ¿Están ou non están dispostos estes homes,
Dispostas as mulleres, a abriren cos seus brazos,
Co ímpeto da terra, un sulco nestas augas? »
E voces que se oían propuñan clausurar
O océano e abrir un círculo de néboa.
Así que abandonamos as casas e fiximos
Por rochas e arcaís, salvando acaso aves,
Toniñas afogadas en plásticos de esterco,
Dispondo aquela pátina terrible de berún
En cestos e canastros.

« ¡Galicia, meu país!, ¿será por fin verdade,
Despois de tantos séculos, que os días que hoxe chegan,
Sumidos no clamor dos funes da desfeita,
Serán de certo a porta-que-íñeie-ese-camiño
De volta, de regreso,
E que este grave estrago un día ha converterse
En nota dun acorde de xúbilo, de triunfo? »

E voces que brotaban do pobo no naufraxio
Falaban de vinganza, renuncias, cesamentos.

¡Galicia, meu país! Que, sendo, pois, chegados
Sinais de que xa mudan os tempos, se inaugure,
Celeste, a rebelión.